

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/119/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200380
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7822200380.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: Ing. T. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. XX, F., proti žalovanému: Obec Rejdová, so sídlom Rejdová 47, IČO: 00 328 685, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 11C/11/2022-44 zo dňa 8.6.2022 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Potvrzuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by uložil žalovanému, aby nenakladal s jeho spoluvlastníckym podielom v rozsahu 1/2 k celku k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území Rejdová, okres Rožňava, na liste vlastníctva č. 2805 ako parcely registra „E“, parcelné číslo 353/1, orná pôda o výmere 49 m² a to akýmkoľvek spôsobom previedol vlastnícke právo k tomuto spoluvlastníckemu podielu na tretie osoby, zriadil k nemu záložné právo, vecné bremeno, inú ťarchu alebo iné vecné alebo nájomné právo v prospech tretej osoby a to až do právoplatnosti meritórneho rozhodnutia vo veci samej.

2. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým uznesením návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Právne vec posúdil podľa ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d), § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a po preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu dospel k záveru, že tento je nedôvodný, keď skonštatoval, že hodnoverné osvedčenie nároku musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe, je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku preto nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Vychádzajúc z návrhu žalobcu a ním predložených listinných dôkazov, v spojení s údajmi vyplývajúcimi z katastra nehnuteľností platnými ku dňu vydania rozhodnutia, súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné zamietnuť a to z dôvodu, že nebol splnený jeden z predpokladov pre jeho nariadenie a to existencia právneho pomeru medzi stranami konania, keďže žalovaný nebol v čase vydania uznesenia podielovým spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti (ktorá je navyše (opätovne) evidovaná na liste vlastníctva č. 1679, pre k.ú. Rejdová), z ktorého dôvodu mu nepatrí ani pasívna vecná legitímácia.

4. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, z obsahu ktorého vyplýval jeho návrh, aby ho odvolací súd zmenil a návrhu na nariadenie NO vyhovel. Nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že neboli naplnené predpoklady pre nariadenie NO. Odvolateľ v odvolaní v zásade namietal aj nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil

strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zistenia a vytýkajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, žalobca podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 CSP viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števíček, M., Ficoová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne. Preto ho odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Žalobca v danom prípade uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov (aj iných orgánov). Pod pojmom „procesný postup“ súdu sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012).

7. Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP nie je nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

8. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia, odvolací súd konštatuje, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003 a Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009); o taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“. Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (porov. uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo /84/2017 zo dňa 25.10.2017). Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné (len) tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchyľne od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/2003, I. ÚS 301/2006). V otázke, za akých okolností je možné považovať rozhodnutie za nepreskúmateľné, sa výstižne vyjadril tiež Najvyšší súd ČR vo svojom rozsudku sp. zn. 29Cdo/2543/2011 z 25. júna 2013 publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 100/2013. Prezentoval v ňom názor, že merítkom toho, či rozhodnutie súdu prvej inštancie je alebo nie je preskúmateľné, nie sú požiadavky odvolacieho súdu na náležitosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale predovšetkým záujem strán sporu na tom, aby mohli

v odvolaní náležite použiť proti tomuto rozhodnutiu odvolacie dôvody. Aj keď rozhodnutie súdu prvej inštancie nevyhovuje všetkým požiadavkám na jeho odôvodnenie, nie je spravidla nepreskúmateľné, pokiaľ prípadné nedostatky odôvodnenia neboli podľa obsahu odvolania na ujmu uplatnenia práv odvolateľa. Dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimity každého rozhodnutia súdu. Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach stabilne uvádza: „Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06)“. (napr. III. ÚS 107/07). Ústavný súd SR tiež uvádza: „Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl.46 ods.1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné“ (IV. ÚS 14/07).

9. V preskúmvanej veci nedošlo podľa názoru odvolacieho súdu k naplneniu vady podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svoje uznesenie, keďže sa vzhľadom na svoje právne posúdenie veci vysporiadal v podstatnom s tvrdeniami žalobcu, ktoré sa týkali otázky osvedčenia rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu nariadenia neodkladného opatrenia.

10. Navyše z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na všetky otázky, ktoré vyšli v priebehu sporu najavo. Povinnosťou súdu je vyhodnotiť iba tie sporné tvrdenia a skutočnosti, ktoré sú pre meritórne rozhodnutie súdu postačujúce. Ostatné sporné skutočnosti nie sú takého charakteru, ktoré by mali vplyv na meritórne rozhodnutie súdu a jeho odôvodnenie (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 25.9.2012 - sťažnosť č. 59102/08, nález Ústavného súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.09.2009 sp. zn. 5MCdo 8/2008).

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo ak súd opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynulo z prednesom strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, dôležitosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. CSP.

12. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

13. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia konštatuje, že tieto žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú v posudzovanom spore naplnené.

14. Žalobca svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP nastolil predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť právneho

posúdenia súdom prvej inštancie otázky splnenia/nesplnenia zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného nariadenia.

15. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, na základe ktorých návrh na nariadenie NO zamietol, v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje a na toto odôvodnenie odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Podľa § 324 ods. 1 a 3 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 325 ods. 2 písm. c), d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami alebo niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

19. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Neodkladné opatrenie je základným opatrením súdu, ktorým sa upravujú (predbežne alebo aj trvale) pomery sporových strán, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia (NO) je NO prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a) sa tvrdí a osvedčí existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, b) tento právny vzťah si vyžaduje bezodkladnú úpravu alebo ak je daná obava z ohrozenia exekúcie (kumulácia nie je vylúčená), c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e) právne účinky NO neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a e) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP). Uvedené podmienky musia byť splnené v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

21. Navrhovaným neodkladným opatrením (§ 325 ods. 2 písm. c/ CSP) sa u konkrétnej osoby obmedzuje dispozičné oprávnenie vo vzťahu k určitej veci alebo právu, prípadne viacerým veciam alebo právam. Ako vyplýva z § 123 Občianskeho zákonníka, právo nakladať s predmetom vlastníctva (ius disponendi) je jedným zo základných subjektívnych oprávnení vlastníka. Jeho obsahom je disponovanie vecami alebo právami prostredníctvom právnych úkonov, či už dvojstranných (kúpna zmluva, darovacia zmluva, nájomná zmluva, záložná zmluva, zmluva o zriadení vecného bremena, atď.), alebo jednostranných (napr. závet). Oprávnenie nakladať s vecami alebo právami predstavuje základ pre realizáciu ich ekonomických hodnôt iným spôsobom než užívaním a spotrebou (porovnaj Števec, M. a kolektív Civilný sporový poriadok, Komentár, C.H. Beck, 2016, s. 1091).

22. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a predložených listinných dôkazov a preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu a napadnutého uznesenia zistil, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní prejednávanej veci dôsledne spravoval cit. ustanoveniami a vyššie uvedenými zásadami právnej teórie a na podklade zistených skutočností dospel k správne záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného NO. Aj podľa posúdenia odvolacieho súdu žalobca vo vzťahu k žalovanému neosvedčil predpoklad existencie (ohrozených) práv, ktorým sa má poskytnúť ochrana neodkladným opatrením a tiež pravdepodobnosť nároku, ktorý je predmetom konania vo veci samej (nahradenie vyhlásenia vôle), keďže v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh žalobcu na nariadenie NO, žalovaný nebol podielovým spoluvlastníkom predmetného pozemku. Z tohto dôvodu v tomto čase žalovaný nemal ani právo (možnosť) nakladať (disponovať) so spoluvlastníckym podielom k predmetnej nehnuteľnosti, zákazu ktorého sa žalobca týmto neodkladným opatrením domáha.

23. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

24. O náhrade trov neodkladného opatrenia odvolací súd nerozhodol, nakoľko o nich (vrátane trov tohto odvolacieho konania) v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej, ktorým sa konanie skončí.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.